

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XIII. évfolyam, 61. szám

2010/6.

Útkeresés

Az itt lakók számára az együttműködés, ami a falugondnoki rendszer megismerését és elterjesztését szorgalmazza egyik legfontosabb projektje a Magyarország és Szerbia határ menti együttműködésnek. A településfejlesztésért felelős magyar Belügyminisztériumban a falugondnoki rendszert a rendszerváltáskor született egyik legfontosabb intézménynek tartjuk. Minden bizonnyal újszerűsége és sokrétű szolgáltatásai miatt nyerte el a Magyar Örökség Díjat is.

Falvak százai vesznek részt ebben a programban, tanyagondnokok sora dolgozik szerte az országban. Mára már van kiforrott tematikája és követelményrendszere és tudjuk, nagyon bonyolult és komplex elvárásrendszert kell teljesíteni mindazoknak, akik vállalják ezt a nagyszerű hivatást. Ugyanakkor még sincs meghatározva, pontosan mit is kell csinálni: ha kell, fát vágni, kihordani az ételt, elmenni a városba bevásárolni, gyógyszert venni, ha nincs helyben posta, elhozni a leveleket; lényeg az, hogy folyamatosan sűrög-forog, ellátja mindazt, amire helyben szükség van. És ezzel a falugondnok egy hihetetlen fontos dolgot teljesít, intézményeket pótol egy-egy olyan településen, ahol azok megszűntek vagy elvándoroltak a városba.

Kemény Bertalan (Kemény Berci), aki ennek az intézménynek, a falugondnokságnak a megalkotója. Egészen különleges személyiség volt. A konkrét megbízásokon túlmenően azt kereste, hogy lehetne a problémákat a valóságban megoldani. És mindig eljutott a megyétől, vagy a kistérség problémáitól kezdve a magyar társadalom alapvető problémáig, megpróbálta kezelni a nemzeti sorskérdéseket, és egyúttal az adott helyi közösség problémáit.

(Folytatás a 6. oldalon!)

Székely Dezső:

Szívdobogás a grániton

(Egy himnusz töredékei)

*Szép hazámból szép hazámba
Úton mint a viharlámpa*

*onnan jövök oda tartok
ahol pihennek a kardok*

*mint a madár kenyérmorzsát
viszlek-hozlak Magyarországra*

*árkon-bokron hét határon
elférünk egy száraz ágon*

*omló szikla szálló korom
szívdobogás a grániton*

*lélegzet a vasbetonban
iránytű a keréknyomban*

*bomló világ fogyó holdja
útlevél a csillagokba*

*ordas foga nő a fagynak
alvadt vérrel bekaparlak*

*én a sebzett én a boldog
eláslak mint eb a csontot*

*jusson későbbre is falat
ha a Kánaán elmarad*

*voltál bölcsöm leszel sírom
nevedet a porba írom*

*aztán fára vízre köre
annyi marad tán belőle*

*amennyit a viharlámpa
fényre ír az éjszakákra*

Falugondnokok és szenvedélybetegek Nem elég a nyolc óra

A Dél-alföldi Regionális Szociális Módszertani Intézmény, Mentálhigiénés Egyesület szervezésében 2010. augusztus 25-én zajlott A falu-tanyagondnokság és a pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátás együttműködésének lehetőségei és gyakorlatai című szakmai műhely Kétsopronyban.

A rendezvényen bemutatkozott a házigazda intézmény. Szász Tiborné klubvezető, a Békéscsabai Kistérség Egyesített Szociális Intézmény kétsopronyi munkatársa a helyi idősek klubja és a tanyagondnoki szolgálat működését ismertette. Szó volt a tanyagondnoki szolgálat céljáról, feladatairól, az igénybevevők köréről, a biztosított szolgáltatásokról, a feladatellátás és a kapcsolattartás módjáról. Ezután a szolgálat működtetésének nehézségei kerültek szóba, valamint esetbemutatók következtek. Az előadó hangsúlyozta: a falu- és tanyagondnokság „bizalmi állás”, ezért nem mindegy, ki látja el ezt a feladatot. Fontos a pályázat nyilvánossága, a közösség előtti megmérettetés.

A falu- és tanyagondnokságról, a pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátással történő együttműködés lehetőségeiről Csörsz Zelenák Katalin, a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének ügyvezetője szólt. Előadásában a falu- és a tanyagondnokságot a vidékfejlesztés szelíd módszereként, valamint a települési hátrányok enyhítésének módjaként határozta meg. A falu- és tanyagondnokság és

a pszichiátriai és szenvedélybeteg ellátás közti együttműködést indokolja, hogy a szociális ellátásokat a tanyavilágban, falvakban élők számára is lehetővé kell tenni, valamint az ellátások szakmai színvonalának emelése is megkívánja az együttműködést. A két terület szakemberei nagymértékben segíthetik egymás munkáját: a falu- és tanyagondnokok észlelik a területen élők problémáit, szociális és mentálhigiénés állapotát, jeleznek, valamint előzetes információkat adhatnak a segítő szakembernek, akik a megoldásokat keresnek.

Telekné Furák Mónika rendőr alezredes, a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság képviselőjében a bűnmegelőzésről, a tanyaprogramról, valamint az idősek áldozattá válásának elkerüléséről szólt. Elmondta, hogy a rendőrség munkatársai nyitottak, keresik az együttműködés lehetőségeit.

Békéscsabáról érkezett Szűcs Judit, a Mentálhigiénés Egyesület módszertani munkatársa, aki a pszichiátriai beteg és szenvedélybeteg ellátás alkalmazott módszereit elemezte.

Az előadásokat az együttműködési lehetőségek felvázolása követte.

A beszélgetés alatt szó esett a falugondnokok problémáiról, a nehezen megközelíthető tanyákról. Az ebéd házhoz szállítása közben segítő beszélgetéseket végeznek, ami a többi ellátott ebédhez jutásának idejét tolja ki. A tanyákon jelen vannak a szenvedélybeteg, valamint a pszichiátriai beteg ellátottak is, ahol szükség van ezen betegek ellátásához kiképzett szakemberekre.

Nagyon fontosnak tartom egymás munkájának megismerését annak érdekében, hogy egy-egy eset kapcsán tudjuk, hol, és miben kérhetjük a másik szakember segítségét, együttműködését.

A falu- és tanyagondnoksági szolgálatot ellátók problémaként számoltak be a munkatársak túlterheltségéről. Az ellátás iránti igény nagy, ugyanakkor a napi nyolc óra sokszor nem elegendő a szükségletek maradéktalan kielégítésére.

Arról is szó esett, hogy a szociális szolgáltatások együttműködése nagyban függ attól, hogy az adott intézmény önkormányzati, illetve civil fenntartású-e.

Szász Tiborné
Kétsoprony

Vendégségben Ballószögön

A falugondnoki találkozóra ezúttal több mint százan érkeztek Bács-Kiskun, Csongrád, Békés, Pest és Jász-Nagykun-Szolnok megyéből. Elsőként Ballószög polgármestere köszöntötte a vendégeket. Katona Imre röviden bemutatta községüket, amely Kecskemét közelségének köszönhetően folyamatosan fejlődik, lakosainak száma emelkedik. Ma már közel 3300 lakója van a településnek, amely 1954 óta önálló község.

Ballószög gazdasági életét is meglehetősen gyors fejlődés jellemzi: 91 egyéni vállalkozás, 86 társas vállalkozás működik a településen. A polgármester kiemelte: Halász Gábor húszüzemét, az Aranykor Termálfürdőt és a Corvus-Aircraft repülőgépgyártó Kft.-t. Beszélt arról is, hogy milyen fontos szerepe van a tanyagondnoknak Ballószögben. Mivel folyamatosan nő a településen élők száma, egyre több feladat hárul Cseh Imre tanyagondnokra, aki négy éve látja el ezt a feladatot a községben.

Cseh Imre elmondta, több mint 1200-an élnek a ballószögi tanyavilágban, közülük csaknem 400-an vehetik igénybe a tanyagondnoki szolgáltatást, amely elsősorban a külterületen élők mindennapjainak segítésére irányul.

Munkája sokrétű: gondozottait orvoshoz hordja, gyógyszeres irat és vált ki, bevásárol, hivatalos ügyeket intéz, a gyerekeket iskolába-óvodába viszi, az időseket különböző rendezvényekre szállítja. Megtudtuk, hogy amióta a falubusszal hordja a gyerekeket iskolába, azóta nincs hiányzás sem. A szülők jó kezekben tudhatják csemetéiket. Cseh Imre nagyon szereti a munkáját: „Jó látni az idősek arcán a megnyugvást, amikor megérkezem hozzájuk. Jóleső érzés az is, hogy a gyerekek reggelente örömmel várnak és hogy a szülők megbíznak bennem.”

Csörszné Zelenák Katalin összegezte az egyesület elmúlt négy évét. Elmondta, 2006 és 2010 között az egyesülethez tartozó öt megyében hatvanhárommal emelkedett a tanya- és falugondnokok száma. Ez a jelentős növekedés köszönhető a tanyabusz beszerzésre kiírt pályázatnak is. Ám még így is néhány településen a gondnokok saját autóikkal látják el a feladatot.

Az egyesület ügyvezetője felidézte Kemény Bertalan személyét is, aki a tanya- és falugondnoki hálózat megálmodója és életre hívója volt. Csörszné beszélt a szakmai napokról, továbbképzésekről, a látóutakról, az egyesület nemzetközi kapcsolatairól, az uniós programokról, a

családi napokról, valamint a pályázati támogatásokról is. Az ügyvezető az egyesületet, és a falugondnokokat érintő problémákat is összegezte: ilyen például a pályázati gépjárműbeszerzés hiánya, a normatíva csökkenése, az aránytalanul sok adminisztráció, a gondnokok megbecsülése, alacsony fizetése és besorolása, valamint a gondnokságokat segítő egyesületek támogatásának hiánya.

A résztvevők is jelezték a problémákat, melyekkel munkájuk során találkozhatnak. Felszólalt az egyik kiskunfélegyházi tanyagondnok, aki elmondta, náluk komoly nehézséget jelent, hogy saját autóikkal kell ellátni munkájukat, hiszen körzetükbe 400-400 ember tartozik. Reggelente, többször is fordulniuk kell a tanya- és városba, mert személyautóikba egyszerre nem férnek be a gyerekek. A buszbeszerzéshez az egyesület segítségét kérték.

Felvetődött a tanácskozáson az is, hogy a tanya- és falugondnokok szociális munkát végeznek szociális bérért, veszélyességi pótlék bevezetését javasolták. Ugyanakkor többen azt is nehezményezték, hogy munkájuk nincs elismerve sem anyagilag, sem erkölcsileg. Elhangzott az is, hogy a kistelepüléseknek komoly nehézséget jelent, hogy

a falubuszok cégautónak számítanak, ezért külön adót kell fizetni utánuk, miközben a szolgálat fenntartására kapott normatíva pedig lecsökkent. A felvetődött problémákat az egyesület továbbítja a szakminisztérium felé. Reméli, mielőbb megoldást találnak valamennyire.

A falugondnoki találkozó befejezéseként a tanácskozás résztvevői ellátogattak Ballószög

két jelentős vállalkozásába. Megnézhették Halász Gábor húszüzemét, amelyben a legkorszerűbb technológiával dolgoznak. Húskészítményeit a tanya- és falugondnokok is megkóstolhatták.

A repülőgépeket ugyan nem próbálhatták ki, de a Corvus-Aircraft Kft. gyárát megnézhették a tanácskozás résztvevői. A cég 2004-ben kezdte működését, mára 55 fővel és 4 gyártócsarnokkal végzi tevékenységét. Céljuk, hogy sikerrel megalkossanak egy gazdaságos, gyors, egyedülálló kiképző- és sportrepülőgépcsaládot, mely korunk legmagasabb műszaki színvonalát képviseli, s középtávú túrarepülésre, professzionális versenysportra egyaránt alkalmas. A cég elsősorban külföldi megrendelésekre dolgozik, de Ballószögben készült a híres magyar pilóta, Bessenyei Péter repülője is.

Négy keréken is jók vagyunk!

Játékos, de egyben komoly közlekedésbiztonsági versennyé értett a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság és a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének jó kapcsolata.

Avetélkedőt Geisztné Kamasz Erzsébet rendőr őrnagy kezdeményezte (Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság). A szervezők célja egyértelműen az volt, hogy a KRESZ-t már jól ismerő, rendszeresen gépjárművel közlekedők számára megteremtsek egy magasabb szintű megmérettetés lehetőségét, balesetmentes közlekedésük elősegítése érdekében. A verseny céljai között szerepelt

az is, hogy a falugondnokokat olyan ismeretanyaghoz juttassák, amelyet tovább tudnak adni a saját szűkebb környezetükben, működési területükön. A rendezvényre hat megyéből érkeztek háromfős csapatok.

A versenyen a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének tíz csapata mellett a Baranya Megyei Falugondnokok Egyesületének két csapata is részt vett. Összesen hat megye – Pest, Baranya, Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok és a házigazda Bács-Kiskun – falugondnokai képviseltették magukat.

A versenyzők B kategóriás elméleti KRESZ tesztlapot töltöttek ki, majd csapatok egy-egy tagja személygépkocsival, vizsgabiztos jelenlétében

Eredmények

Az első és a második helyezést is Bács-Kiskun megyei falugondnokok szerezték meg a közlekedésismereti versenyen.

Csapatok:

- I. Csorba Tamás (Helvécia), Suba László (Csengőd), Tercsi István (Ágasegyháza).
- II. Tóth Péter (Újtelek), Risenskin Dénes Ordas, Baksa László (Öregcsertő).
- III. Baranya megye: Bús Gizella (Orfű), Festő György, Samu János (Magyarmecske).
- IV. Molnár István (Tarhos), Nagy Imre (Sarkadkeresztúr), Vas Andor Lajos (Újszalonta).
- V. Kocsisné Mojzinger Ildikó (Tiszakürt-Bogaras), Richvalszky József (Cserkeszőlő), Nagy János (Tiszainoka).

Egyéni:

KRESZ:

1. Pipicz Imre (Ásotthalom)
2. Szűcs Imréné (Domaszék)
3. Samu János (Magyarmecske)

Vezetés:

1. Csorba Tamás (Helvécia)
2. Tóth Péter (Újtelek)
3. Molnár István (Tarhos), Kálmán Gábor (Bordány)

Kerékpár:

1. Suba László (Csengőd)
2. Samu János (Magyarmecske)
3. Mitykó József (Mezőhegyes)

Műszaki:

1. Sebők Csaba (Zákányszék)
2. Tercsi István (Ágasegyháza)
3. Brunner Árpád (Teklafalu)

közlekedett a városi forgalomban. A gyakorlati feladatok között szerepelt a kerékpározás is. A versenyzők akadálypályán – szlalom, rázópad, tárgyáthelyezés, lengőkapun történő áthaladás, stb. – bizonyíthatták ügyességüket. Vidám perceket szerzett a jelenlevőknek, amikor ittasságot szimuláló szemüvegben kellett kerékcserét végezniük, majd volánhoz ülve be kellett indítani a gépkocsit.

A hely

A Kossuth Rádióban szól csütörtökönként Farkas Erika, Kiss Bea és Markovits Ferenc A hely című riportműsora, mely szokatlan, érdekes és fontos helyszínekre viszi el a hallgatókat. Olyan helyeket keresnek föl, ahová az átlagember soha nem jut el, s ahol érdekes események történnek, izgalmas személyiségek élnek és dolgoznak, s ahol már a „hely szelleme” is megérinti az odalátogatót. A műsor három részben foglalkozik a mórachalmi tanyavilágban élőkkel, s a tanyagondnoki munkával Bozóki Imre példája kapcsán.

Hírek

Kitüntetések áldozatos munkáért

Két évtizedes pályafutását Vajda István mórícgáti falugondnok két évtizedes szakmai munka után ment nyugdíjba, amint arról lapunk 12. oldalán is lehet olvasni. Pályafutását kitüntetéssel zárta, ugyanis a helyi képviselőtestület Mórícgát Községért kitüntetésben részesítette, s ezzel a település fejlődése érdekében kifejtett tevékenységét ismerték el. Az emlékérmét és az oklevelet Csontos

Máté, a település polgármestere adta át az augusztus 20-ai falunapok keretében.

Kunszállás önkormányzatának képviselőtestülete pedig Nagy József tanyagondnokot részesítette Kunszállás Községért-díjban. A kitüntetett éve óta lelkiismeretesen és közmegegyezéssel végzi rászoruló embertársai segítségét.

Több kollégától hallottuk, hogy a közeljövőben nyugdíjba készül. Szeretnénk elbúcsúztatni minden falugondnokot, ezért kérjük, hogy egyesületünket mielőbb értesítsék a nyugdíjba vonulás időpontjáról.

Babaköszöntő

Murai István nagyrévi falugondnokot, feleségét és Fanni nevű kislányát köszöntötte a napokban egyesületünk küldöttsége virággal és húszezer forintos támogatással. Fanni május 7-én született. Sok boldogságot kívánunk a családnak!

Hatékony kommunikáció

Huszonhat órás továbbképzés indult októberben Kecskeméten Hatékony kommunikáció – eredményes együttműködés címmel. A képzés fókuszában azoknak a kommunikációs készségeknek a fejlesztése áll, melyek a hatékony kommunikációs készségek kiteljesítését szolgálják, és megteremtik az alapját a mindennapi munkavégzés során fellépő konfliktusok eredményes megoldásának. A tudatosabb és hatékonyabb kommunikációs technikák és stratégiák birtokában a résztvevők javítani tudják kapcsolataik minőségét a munkahelyi, a közéleti és magánéleti kommunikációs helyzetekben.

Tőlünk kérdezték: jár-e munkaruha?

Jár-e munkaruha a falu- és tanyagondnokoknak? – ezzel a kérdéssel kereste meg egyesületünket több kollégánk. Ezt a kérdést az: 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 6. § (11) bekezdése szabályozza: A személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére munkaruhát kell biztosítani. A munkaruha-juttatás feltételeit a munkáltató állapítja meg. Az alap- és a szakellátást biztosító intézményekben az ellátást igénybe vevőkkel közvetlenül foglalkozó személyek részére szükség esetén védőruhát is kell biztosítani. Az ellátást igénybe vevőkkel közvetlenül foglalkozó személyek alatt a 257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének I. Ágazat-specifikus munkakörök a szociális területen cím alatt megjelölt munkakörökben foglalkoztatottakat kell érteni.

Tanyasegítők

Tanyasegítők – A tanyagondnoki munkáról szociális területen dolgozóknak, valamint a falu- és tanyagondnokot szabadsága, betegsége idején helyettesítőknak indul negyvenórás képzés novemberben, melyet (T-02-171-2009) számon 35 kreditponttal fogadott el az akkreditációs testület. A tanfolyamra jelentkezni egyesületünk telefonszámán (76/507-543) lehet.

Konferencia Horgoson

Együttműködés határok nélkül

Mintegy százan vettek részt a 2010. szeptember 25-én a Horgoson megrendezett Falugondnokság című projekt nyitókonferenciáján, a Magyarország – Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programon belül.

AXXI. Horgosi Szüreti Napok programjának keretében illeszkedett a nyitókonferencia. Takács József, a Horgos Helyi Közösség elnöke köszöntő szavaival indult a rendezvény, majd Pásztor István tartományi gazdasági titkár méltatta az eseményt, aki utalt az elmúlt tíz év hihetetlen erőfeszítésére, a mostani IPA pályázat ígéretes, tartalmas, sikerekkel kecsegtető projektjeire, a megjelenő ötletek gazdagságára. Kifejtette, hogy ez a pályázat a határon túli együttműködés elősegítését célozza. A falugondnokság Vajdaságban, Szerbiában ismeretlen intézmény, ismeretlen kezelése a társadalmi gondoknak. Ez nem csak ebben a kis régióban fontos projekt, hanem – ha sikeres lesz – a multiplikálása megkerülhetetlen közös feladat.

Tóth-Glemba Klára, a Tartományi Népjelölti és Nép-szaporulati Titkárság titkárhelyettese a szerbiai szociális rendszer felépítéséről beszélt, s arról, hogy a bentlaká-

sos intézmények mellett mennyire fontos lenne az idősekről való gondoskodás új formáit meghonosítani.

A Falugondnokság című projekt bemutatására Csörszéné Zelenák Katalin, Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete ügyvezetője vállalkozott, kiemelve a testvértelepülési kapcsolatokat, mely az IPA pályázat alapját jelentette. Az együttműködés eredményeképpen elindulhat majd egy

Útkeresés

(Folytatás az 1. oldalról!)

A falu évtizedeken keresztül, főleg az elmúlt századokban a magyar társadalom megújuló erejét jelentette. A magántulajdon megszüntetése, a szövetkezesítés, az iparosítás következtében új minták születtek, új elvárások, megszűnt a falunak az ország életében játszott azon szerepe, hogy újra éleszti az országot, s képes megújítani a magyar társadalmat. A falu társadalma szétesőben, kohéziós ereje meggyengült. Mit lehet tenni a faluért és az országért? Nem voltak kész megoldásai, sosem erőltette rá az adott modellt egy-egy településre, hanem megpróbálta megérteni, mi az adott település problémája, és tudta, hogy mindenütt más.

A falut közösségként tartotta Berci fontosnak. A falugondnok mindig ott születik, ahol az adott közösség akarja, és ahol falugondnok van ott közösség is lesz, vélte. Úgy gondolta, hogy a falu akkor tud megújulni, hogyha a helyi demokrácia meg tud újulni. Ezért nagyon fontosnak tartotta a nem formális közösségek szervezését, hanem a helyi társadalom döntőképességének visz-

sztaállítását, öngazgató képességének helyreállítását, hogy helyben döntsenek a legfontosabb dolgokról. Ezért tartotta fontosnak, hogy a falugondnokot a falugyűlés válassza meg. Hiszen – főleg egy kis településen – igenis szót tudnak érteni egymással az emberek, és a bizalom, akkor teremtődik meg a falugondnok irányában, ha ebben a választásban a többség akarata érvényesül. A falugondnok nem az önkormányzat intézménye – persze formálisan az – a falugondnok a helyi közösség szolgáltatója, és ennek intézményes garanciái a falugyűlésen keresztül biztosíthatók. Mert amikor Kemény Bertalan a falvak problémáját elemezte, akkor nem csak arról beszélt, hogy nincs munkahely, és hiányzik az infrastruktúra. Nagyon fontos, hogy megbirkózzunk az információk, a kooperáció, az együttműködés, és végül a legfontosabbal, a bizalom hiányával. Ezek fenyegetik legsúlyosabban közösségeinket Magyarországon, gondolom a Vajdaságban is. És ezen kell átsegítenünk egymást. Ehhez pedig közös útkeresés tartozik. Szembenézésünk a problémákkal, egymás kezének keresése – és kitárulkozása.

Ez az útkeresés kiemelten fontos mozzanata volt Berci ténykedésének,

hiszen a magyar falugondnoki hálózat minden egyes tagját a magyar szellemi élet aktív részesévé tette. Ezért örülök, hogy a Duna-Tisza Közi Falugondnokok Egyesülete, a Homokhát-ság és a falugondnokokat működtető települések, közösségek kezét nyújtják és ezt a gondolkodást kiterjesztik a Vajdaságra is. Biztos, hogy nagyon sokat fog profitálni mindkét oldal ebből az együttműködésből. És megint Kemény Bertalanra hivatkoznék, aki azt mondta, hogy minden apró örömet meg kell ragadni, minden helyi megoldást, így az egymástól tanulást is.

Végül Platón gondolatával szeretném zárni, hogy mi a különbség a szellemi és az anyagi világ között? Ha van egy almám és neked is van egy almád, akkor, ha kicseréljük egymással, neked is lesz egy almád és nekem is egy. De ha van egy gondolatom és neked egy másik gondolatod, ha kicseréljük azokat egymással, akkor mindkettőnknek két gondolata lesz. A szellem így megsokszorozható, ez adja az értelmét a közös útkeresésnek a határon át. Ennek jegyében kívánék önöknek nagyon sikeres munkát és együttműködést.

Dr. Szaló Péter

tanyagondnoki szolgálat Horgoson és Kispiacson. Fontosak azok a tapasztalatcserék, munkabemutatók, mellyel a határmenti településen élő tanyagondnokok is megismerhetik napi tevékenységüket.

Dr. Szaló Péter, a Belügyminisztérium helyettes államtitkára a falugondnoki szolgálatok indításának ötletét, demokratizmusát vázolta fel. *(Beszédének szerkesztett változata 1. és 6. oldalunkon olvasható!)*

Nógrádi Zoltán, Mórahalom polgármestere, országgyűlési képviselő a Homokháti kistérség tanyagondnokságairól beszélt. Amint kiemelte: a tanyagondnokság, a falugondnokság fogalma nem egyenlő az idősgondozással, hanem a társadalmi kitaszítottáknak, lemaradásnak és az elszigeteltségnek, illetve az ez ellen való küzdelemnek az egyik, talán legemberségesebb, leghumánusabb eszköze. A tanya nagyon komoly társadalmi-gazdasági problémákkal küzd. A tanyagondnok esetében nagyon nagy szükség van a szomszédsági kapcsolatokra, mert például Mórahalmon 300 kilométernyi dűlőút hálózat van 80 tanyaival, amit egy ember naponta képtelen bejárni. Ezért kellene a segítők, a szomszédsági kapcsolatok.

A tanyagondnok mögött egy intézményi hálózat áll védőnővel, orvossal, szociális gondozóval, s ezt neki integráltan, szervezeten ki kell juttatnia a tanyaóra. Tehát a település valamennyi szereplőjével nagyon jó kapcsolatot kell ápolnia. A tanyavilágnak másképpen működik a demokratizmusa, meg kell teremteni azt az együttműködést és információáramlási hálózatot, amely egy aprófaluban megvan, már csak azért is, mert sokkal kisebb területen helyezkedik el. A tanyai képviselőtestülettől kezdődően, egykori tanyai iskolák visszaállításával, a tanyai újságon és a tanyafórumon keresztül sok minden kell az információhoz való hozzájutáshoz. Nógrádi Zoltán hangsúlyozta: a tanyagondnokságnak a legfontosabb értéke az az ember, aki ezt a szolgálatot ellátja. És hogyha ez az ember a maga elkötelezettségével, emberségével, empátiájával, szociális érzékenységével képes a saját életében rendet tartani, akkor arra is képes lehet, hogy mások életében megpróbáljon valamiféle rendet, biztonságot beleplántálni.

Maczkó József kelebiai polgármester a településen működő két tanyagondnoki szolgálatot mutatta be. Vezetői alapfilozófiája: oldjuk meg helyben a problémát. Azért működtek Kelebián a tanyagondnoki szolgálatokat, hogy a kis emberi közösségek ne silányodjanak el. Szükség van erre, hiszen tanyán élőket a közösségi élet hiánya, az elöregedés, az elmagányosodás, a munkanélküliség és a komfort érzet hiánya jellemzi. Ebben tud segíteni a tanyagondnok: odamenni az emberekhez, és emberséget adni. Ehhez azonban segítségre van szüksége. Becsülendő az a tanyagondnok, aki tisztességgel, hivatástudattal végzi feladatát. Kelebiának szerencséje van, mert ilyen hivatás-

tudattal rendelkező tanyagondnoka van. Egyébként Kelebia bábáskodott a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének megalakulásánál is.

Egri István, az erdélyi falugondnokságok és az ERMACISZA képviselőjében beszélt az együttműködés fontosságáról, az információk cseréjéről, annak fontosságáról, hogy közös akarattal egy irányba haladjunk. Bemutatta, hogy Erdélyben kicsit más a falugondnokság, mint az anyaországban. Míg Magyarországon van kormányzati forrás, ők a saját erejükre támaszkodnak. Erdélyben jelenleg 30 falugondnokság van. Mindenki azt csinálja, amiről úgy érzi, hogy a közösség számára fontosabb, vagy amire ő jobban képes. Olyan a falugondnokság, mint az élet: működik magától. Amilyen

gondosan művelik a földet, olyan gondosan műveljék a falugondnokságot is.

A konferenciát Nyilas Mihály, Magyarokiszta község elnöke zárta, kiemelve, hogy a Magyarország – Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programon belül több projektet indított a község, melyek a közösségek együttműködését segítik.

Szüreti pillanat

Ősszel, mikor az ember leszüreteli fáradságos munkájának gyümölcsét, megáll egy kicsit és ünnepel. Ünnepel, mert nem volt hiábavaló kitaró munkája.

A horgosiak minden körülmények között igyekeztek megtartani a szüret ünnepét. Egy kicsit együtt örülni, kikapcsolódni, mulatni, mert csak így feledhetjük el gondjainkat.

Van okunk az öröme, hiszen a kiállított termények bizonyítják, hogy nem csüggedünk, dolgozunk. Az idén a mostoha időjárási körülmények megkeserítették ugyan a gazdák életét, de az élet megy tovább, és csak a kitaró, szorgalmas munka gyümölcse ad igaz értelmet, erőt a jövőnek. Az idejé termés, ha gazdagodást nem is, de talán megélhetést biztosít a következő termésig.

Hiszem azt, hogy így van jól, hiszen Isten az embert közösségre teremtette, hogy önmagával és a természettel harmóniában éljen, őrizze környezetét és a közösséget. Csak így érhetünk célba, valósíthatjuk meg álmainkat. Mellettünk az édes nedű csábítóan csordogál, illata és íze hívogat. A must nemsokára erőre kap, fokozza jókedvünket, így feledtetni bánatunkat.

Köszöntsük együtt a természet és az ember közös munkájának gyümölcsét Petőfi szavaival: „Ha oly hosszú lesz életünk, / Mint kortyaink valának, / Megérjük boldogabb korát / A bús magyar hazának.”

Takács József

Családi nap Kunfehértón

Kellett egy kis kikapcsolódás

Kunfehértón, a tóparton és a sporttábor területén augusztus első hétvégéjén rendeztük meg az immár hagyományos Családi napot, melyre több mint négyszázan látogattak el egyesületünk tagjai közül. Ez az esemény ezúttal is alkalmat adott arra, hogy a falu- és tanyagondnokok megismerjék egymás családját, s közösen töltsenek el együtt egy szép napot. Ilyenkor kötetlenebb formában találkozhatnak egymással a munkatársak, közelebb kerülhetnek egymáshoz, jobban megismerhetik egymást, s élményekkel gazdagodhatnak.

A Családi napot egyesületünk megalakulása óta minden évben megrendezzük. Évekig a Dunapataj melletti Szelidi-tó volt a színhely, a környékbeli polgármesterek

segítették a rendezvény megvalósítását, a tanyagondnokok közül pedig Répási Imre vállalta a főszervezői feladatokat. Kunfehértón viszont Kiss Zsigmond helyi tanyagondnok segíti az előkészítő munkálatokat.

Több bográcsban rotyogott az étel, jobbnál jobb ennivalók készültek. A szabadtéri főzésre többen jelentkeztek: a mórahalmi tanyagondnokok Bozóki Imre, Farkas Ildikó és Balogné Hegedűs Edit chilis babot készítettek, Turcsán Pista csemői tanyagondnok lecsót és káposztás tyúkot, a mezőhegyesiek vaddisznót, a szatymazi Rózsa Zoli őzpörköltet, a nyársapáti Bakos Ferenc bográcsgulyást, az átotthalmi tanyagondnokok babgulyást, és közülük Gál Józsi még slambucot is, a kelebiai kakaspörköltet. Bócsa polgármesterének felajánlásából tanyagondnokaik – Veiszhab Imréné Kati vezetésével – birkapörköltet rotyogtattak, miként a zsanai Fogl Feri nagy családi készülődéssel csülökpörkölttel kedveskedett az összejövetelre érkezőknek. Volt tehát választék bőven! De ne feledkezzünk meg a már hagyománnyá vált kelebiai lángosról és a szatymazi óriáspalacsintákról sem!

Minden család hozott egy-egy tálca süteményt is. Bár melyik versenyen megállnák helyüket a készítőik! A vendég kishegyesi Női Fórum Egyesület tagjai lakodalmal kaláccsal kedveskedtek, és most sem feledkeztek meg a mézeskalácsokról sem.

Az ebédet vidám családi vetélkedő előzte meg. Első helyen Bordány csapata végzett 35 ponttal, a második helyet Szelevény csapata szerezte meg 32 ponttal. A dobogó harmadik fokára Jászfelsőszenygyörgy, Borota, Szank közös családi csapata, valamint Zsombó csapata léphetett fel 30-30 ponttal.

Önkéntesek járják a tanyákat

TESZI.

Ez a dolga.

Nem pénzért.

Nem elismerésért, nem karriervágyból.

Csak.

Mert a lényéből fakad...

A TESZI (Tevékeny Szeretet Iskolája) egy karitatív munkavégzésen alapuló program, melyben a kecskeméti Piarista Gimnázium tizedikes diákjai a tanév októbertől májusig tartó szakaszában különböző területeken próbálhatják ki magukat: korrepetálás, idős emberek, betegek támogatása, utcai szociális munka, hajléktalanok istápolása, fogyatékos emberekkel való foglalkozás, családok segítése, rászoruló emberek körében végzendő rendszeres karitatív szolgálata. A tanév során körülbelül 15 órányi szolgálatot ajánlanak fel olyan embertársaiknak,

akik segítségre szorulnak, emberi szóra vágynak. Ez a segítő munka a diákok részéről hathatósan hozzájárul az embertársaik iránt érzett felelősségérzetükhöz. Az iskola tanulói hitelesebb képet kapnak a világról, hitelesebb emberekké válhatnak. A fiatalok megtapasztalhatják, milyen az, ha embertársaiknak támaszul szolgálhatnak. Komoly felelősségérzettel töltheti el őket e feladatoknak az ellátása, ami a gyermekkorból kinövő kamasznak meghatározó tapasztalata a felnőtté válás útján, és akár hivatása formálódásában is döntő szerepet játszhat.

Ebben az évben öt diák a tanyagondnoki munkához szeretne segítséget nyújtani, a tanyán élő emberek életét megkönnyíteni. A környező települések tanyavilágban élő emberek munkáját könnyítik meg favágással, kisebb kerti munkákkal, jó szóval.

A kecskeméti TESZI fő koordinátora a Piarista Gimnáziumban Csány Endre tanár úr.

Értékmegőrző kincskeresők

A Kincskeresők Egyesülete 1991 decemberében alakult Kecskeméten. Az egyesület tagjai pedagógusok, könyvtárosok és szülők az ország különböző településeiről. Közel két évtizede fáradozunk azon, hogy Meseország lakói, a Táltospróba, az országos művelődési játékok és az Európa csodái játék résztvevői és az országos Kincskereső Tábortok lakói valamennyien megélhessék a közös játék, az együttes alkotás örömét. Munkánkban folyamatosan együttműködünk a városok, községek oktatási és kulturális intézményeivel, elsősorban a Katona József Könyvtárral.

Programjainkból kettőt mutatok most be.

Kalandok Meseországban

„Meseország egy olyan birodalom, amely a haza és a világ bármely részén megvalósítható, ahol egy-két ember tanyát ver, és egymás mellé ül le esténként, hogy se maga, se a másik ne féljen, ne legyen egyedül”. Így szól Meseország Királyának üzenete, amelynek szellemében évről évre több száz meseszerető gyerek tesz próbát, hogy egy esztendőre ebbe a birodalomba költözhessen.

Kisasszony havában szerte a városban már sokan várják az Udvari Hírívő szokásos jelentkezését, hiszen Meseország évről évre sokféle játékkal várja a gyerekeket. A városi és megyei mesemondó-találkozókon több százan kapnak lehetőséget a bemutatkozásra, s indulnak el felfe-

dezni a csodák földjét. Évek óta tapasztaljuk, hogy Meseországban a speciális problémával élő gyerekek is otthonra találnak.

Meseországba hívogatja a kisiskolásokat a Táltospróba is. A négyfős csapatok a magyar népmesék illetve a kortárs írók mesevilágával ismerkednek meg a megyei mesevetélkedő keretében. Az értékelést – több száz feladatlap javítását, a mesék, rajzok, mesebélyegek bírálatát – a Kincskeresők Egyesülete tagjai végzik. A Táltospróba ünneplés eredményhirdetésére és a díjkiosztásra egy közös, nagy játék keretében mindig májusban kerül sor.

Országos Kincskereső tábor

1976-tól minden esztendőben lezajlik az irodalomszerező fiatalok nyári találkozója. A táborozó gyerekek évről évre jól kihasználják azt a gazdag természeti és kulturális adottságot, amelyet a Duna-Tisza köze jelenthet számukra. 1993 óta közel 700 gyerek érkezett Kecskemétre, hogy részt vegyen a Tábori Kincskereső, a CSIPERO.K. kiadványok írásában, illusztrálásában és szerkesztésében, hogy kipróbálja tehetségét a Ripacsok foglalkozásain, vagy bizonyítsa játékoságát a Gézungúzok között.

Úgy gondoljuk, hogy egyesületünk egyedi értékmegőrző tevékenysége jelentősen hozzájárul a gyerekek és fiatalok életének tartalmasabbá, színesebbé tételéhez.

Koleszár Márta

Látható segítség látássérülteknek

„Fordítsd az arcodat a nap felé,
és minden árnyék mögéd kerül.”

(Helen Keller, amerikai siket-vak író)

Vizuális élményekből nyerjük az információk 75 százalékát látó életünk során, így természetes, hogy csak nagyon nehezen tudjuk elképzelni, miként lehet a kép, a látvány, azaz a látás nélkül létezni. Áltapintatból a vak embereket elnevez-tük világtalanoknak, pedig nem szeretik ezt a titulust, ahogy elutasítják a szájalmat is. Helyette értelmes segítségre várnak, hogy tanulhassanak, dolgozhassanak, gyermekeket nevelhessenek, és hasznosan élhessék le az életüket.

A felnőttkori (14. év felett bekövetkező) látássérültség ma Magyarországon körülbelül 64 ezer embert érint. Közülük tizenkétezer teljesen vakok, és évente újabb hatezren válnak részlegesen vagy teljesen látásvesztetté. Ezt többnyire betegség (cukorbetegség, agydaganat, rövidlátás szövőd-ményei, hályogok, látóideg-sorvadás), de baleset is okozhatja. A látássérült felnőttek 35 százaléka aktív korú, egy részük szociális foglalkoztatónál kap állás, és csak néhányuknak van lehetősége arra, hogy látó társaikkal együtt, integráltan végezhesék munkájukat.

A körülmények megváltoztatása érdekében – az esély-egyenlőségi törekvések előtérbe kerülésével párhuzamosan – nemzeti, illetve EU-s forrásokból megkezdődött egy országos

rehabilitációs hálózat kialakítása. Ennek részeként a Kreatív Formák Alapítvány dél-alföldi regionális központként Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megyében végzi tevékenységét.

Az alapítvány 2007-ben alakult azzal a céllal, hogy segítse a felnőtt korú látássérült személyek önálló életviteléhez szükséges körülmények megteremtését. Székhelyük Szegeden van, ezen kívül az Alapítvány Orosházán, Békéscsabán, Kecskeméten és Baján üzemeltet irodákat, ahol lehetőség van szolgáltatások igénybe vételére. Szükség esetén a szakemberek a látássérült otthonában, illetve közvetlen lakókörnyezetében is tartanak foglalkozásokat.

A rehabilitáció keretében a látássérült személyek életminőségének javítását az alábbi ingyenes szolgáltatásokkal segíti: Funkcionális látásvizsgálat és látástréning, Elemi rehabilitáció, Informatika oktatása, Szociális munkás segítsége, Pszichés támogatás, Foglalkozási rehabilitáció, Környezeti adaptációs tanácsadás, Célzott szociális, kommunikációs, készségfejlesztő tréning, Internetes pszichés tanácsadás, Ér-zékenyítő program.

Elérhetőségek: Kreatív Formák Alapítvány
6728 Szeged, Napos út 16. Telefon: 06-70-452-2241
E-mail: kreativ.formak.alapitvany@gmail.com
www.kreativformak.hu

Személyes segítő kapcsolatok

Apró jelekből is lehet olvasni

Tanyán élni ma is azt jelenti, mint száz évvel ezelőtt: közel a természethez, a mezőgazdasági munkák színteréül szolgáló földhöz és távol a falu vagy a város közösségétől, a mindennapi életvitelhez szükséges szolgáltatásoktól és intézményektől. Saját gépkocsival mindössze néhány perc az út, ám akit a szükség, a szegénység, a betegség vagy az öregség köt ide, annak nehéz a mozdulás. A tanyagondnokok az ő életüket könnyítik meg azzal, hogy járművükkel közelebb hozzák, személyükkel pedig ismerőssé is teszik a világot.

A külterületen élőkért dolgozó tanyagondnokokat – az aprófalvakban tevékenykedő falugondnok kollégáikkal együtt – sajátos hely illeti meg a szociális szféra szakemberei között. A tanúsítvány, amit az alaptanfolyam elvégzésekor kézhez kapnak, szociális értelemben nem nyújt számukra szakképzettséget, és egyedülálló módon csak otthon, saját településükön érvényes. Így aztán ők a legmozgékonyabbak és a leginkább helyhez kötöttek egyszerre. Mivel szakmai programjuk nem általános elvárásokhoz, hanem a helyi igényekhez igazodik, nincs két egyforma szolgálat.

A kisbusz mellett nekik is saját személyiségük a legfontosabb munkaeszközük. Feladataik a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások körébe tartoznak, akár a rájuk bízott emberek, akár a települési közösség

egésze számára teljesítik azokat. Bár segítségükre az élet kezdetén járóknak és a vége felé ballagóknak van legnagyobb szükségük, a kinn élők valamennyi generációjára odafigyelnek, lett légyen szó gyermekszállításról, ebédhordásról, gyógyszerkiváltásról, bevásárlásról vagy éppen

a falunapi rendezvények előkészítéséről. Egy sajátos kapcsolati háló középontjában állva fontos információkat is közvetítenek. Mivel szinte naponta találkoznak a tanyaiakkal, személyükön keresztül utat lehet találni hozzájuk, ugyanakkor a kinn élők gondjait-problémáit maguk is jelezni tudják az érintett szakemberek számára.

A tanyagondnoknak az általa nyújtott szolgáltatások teremtenek alkalmat arra, hogy személyes segítő kapcsolatokat alakítson ki, amelyeket azután a rendszeres találkozások formáinak tovább, bizalmat ébresztve az egyik félben és felelősséget a másikban. A kisbusz érkezése sokak számára értelmet ad a napnak: van kire várni, van kitől megkérdezni, mi újság a faluban és van ki-

az idősek tünékeny generációja számára létkérdés.

A tanyagondnok nemcsak a naponta fölkeresett emberek arcáról és mozdulataiból tud olvasni, hanem a faluban vagy a határban észrevett legapróbb jelekből is. Közösségi feladatai közé tartozik az is, hogy a helybeliek fizikai jóléte és lelki egészsége érdekében csökkentse a fölmerülő feszültségeket és segítsen megoldani a rendkívüli helyzeteket. Kinn a tanyán már az aggodalomra ad okot, ha valami gyanús mozgást tapasztalnak odakinn, vagy épp ellenkezőleg, valakit napokig nem látnak a szomszédai. Gyakran az is az ő leleményességén múlik, hogy sikerül-e szociális otthonba juttatni a hajléktalanokat vagy biztonságba helyezni azokat a kórházból kiadott, de még ápolásra szoruló időseket, akiknek nincsen hozzátartozójuk.

A tanyagondnok munkája során mindig az egész embert látja és az ő munkája is egész embert kíván. Ellentétes kihívásoknak kell megfelelnie, hiszen a kapcsolatteremtéshez érzékenységre, a tennivalók megszervezéséhez és a vezetéshez gyakorlati érzékre, a bevásárláshoz, a szállításhoz és az állandó jövés-menéshez pedig fizikai állóképességre van szüksége. Az élet nagy problémái helyett a mindennapok apró gondjainak megoldásában segít, amihez a helybeliek szeretete ad számára erőt.

Duró Annamária

Közelmúlt

Mi történt tanyagondnokságunk életében az elmúlt években? – kérdezték tőlem a lapkészítők. Azt válaszolhatom, nehéz évek állnak mögöttünk, és legtöbbször visszatekinteni sincs időnk.

Jön egy új nap, új feladat, beülünk a tanyagondnoki járműbe, és mint egy GPS, tervezzük, mi az, amiben ma tudunk segíteni, kinek van legnagyobb szüksége ránk. S közben a telefon is megcsörren, ezt-azt kérnek kedvesen, kétségbeesetten, halkán, nekünk pedig dönteni kell, mit tudunk megoldani, miben kell segítséget kérni kollégáinktól, intézményvezetőnk-től, önkormányzattól, KHT-től, Karitástól, háziorvostól és folytathatnám még sokáig, ki mindenkiktől. Köszönjük nekik, hogy mindenben támogatnak bennünket, és lehetővé teszik, hogy gördülékenyen végezhessük a munkánkat.

Visszatekintve az elmúlt évekre, felidéztem azok emlékét is, akik már nincsenek velünk. Az ebéd elkészítése közben egy üres borítékra neveket írtam. Sorban, ahogy elhaladtam a dűlőutakon, az üres vagy új lakóval benépesült tanyák mellett.

„Mindegyikben egy-egy elfeledett élet nyomai, emlékek mára, hogy ide is kellett ebédet hordani. Picit könnyes szemmel aztán átfutottam a listát: 24 név kiknek éveken át könnyíthettem dolgát.

Könnyeim árnyékában mosoly is bujkál, hisz' az arcok barázdái közt a cinkos is megáll. Egy-egy nehéz időközön is átsegítő gondolat, tréfás anekdota fülemben örökre megmarad.”

Félretéve a múltat, indulok, mert a boríték alatt, amire a nevek kerültek, sok még a feladat.

Bozóki Imre tanyagondnok,
Mórahalom

Bakosi Tamás: Világító értelem

*A pusztában vagy világító értelem,
Ha látlak, előtör belőlem az érzelem.
Nem veszhetsz oda a modern világ oltárán,
Ha eltűnnél, bűnhődne az ember, oly' gyáván.*

*Sírma az élő, hogy nem lépett időben,
Természet adta, mit most ember hagy veszőben.
Változik minden, de Te örök maradsz,
Büszkén hozod elénk a telet, nyarat, őszt és tavaszt.*

*Egy különös világot jelentesz a világban. Igen.
Ki járt már nálad, az tudja csak, a szabadság milyen.
Életformád egyedi és utánozhatatlan csoda,
Vígán mesél a múltban emlékeid sora.*

*Fogjunk hát össze, hogy létezzen még tanya,
Fogjunk hát össze, hogy mondhassuk, Haza.
Fogjunk hát össze mind, ahányan vagyunk,
Emeljük fel hangunk és legyen hangos szavunk!*

(2010. július 9.)

(Fotó: Ujvári Sándor)

Gyógynövénytár

Kapor (Anethum graveolens L.)

Népies neve: uborkafű, fűszerkapor
A növény leírása: Az ernyősvirágzatúak (Umbelliferae) családjába tartozik, közismert fűszer- és gyógynövény. A Földközi-tenger vidékéről származik, hazánkban nem őshonos, de régóta termesztik.

Hogyan gyűjtjük? A kapor virágos hajtását és apró, tojásdad alakú ikerkaszattermését használják gyógyászati célra. A nyár folyamán gyűjtik.

Mi van benne? A kapor illóolaja karvont, limonént, dillapiolt tartalmaz.

Mire jó? A kapor illóolaja enyhíti a puffadást, a gyomorfájást, szélhajtó, és csillapítja a bélgörcsöket. A nők régóta kihasználják a kapor jótékony hatását az altesti fájdalmak, a menstruációt kísérő tünetek enyhítésére, a szoptatós anyukák pedig tejképződés serkentésére fogyasztják, a kismama-tekák jellegzetes ízt adó, kedvelt összetevője.

Hogyan használjuk? Tea: 1 teáskanálnyi összetört kaportermést leforrá-

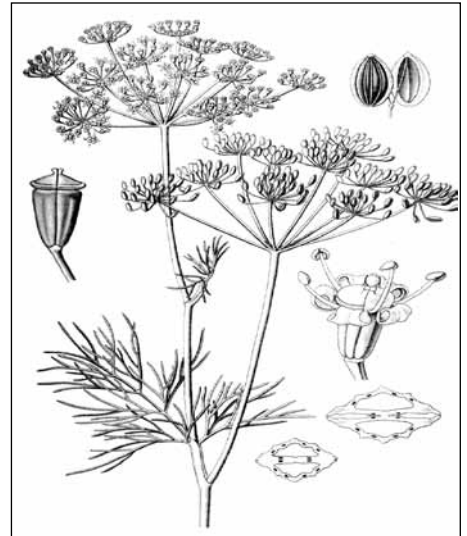
zunk 3 dl vízzel, majd hagyjuk állni negyed órán át, utána szűrjük le. Könnyíti az emésztést.

Bor: 2 teáskanálnyi összetört kaportermést tegyünk 3 dl víz és 3 dl bor keverékébe, forraljuk fel, hagyjuk állni 10 percig, majd szűrjük le. Hidegen étkezésekhez fogyasztandó.

Ülőfürdő: 30 g kapormagot 1 liter vízben forraljunk fel, és hagyjuk állni negyedórán át, majd öntsük a fürdővízhez. Altesti fájdalmak esetére ajánlott.

Fűszerként: A tökfőzelék tipikus fűszere, de több más zöldségfőzelékhez is jól illik. Használható tej-alapú mártásokhoz és halakhoz is. A savanyúságok – kovászos uborka, savanyú káposzta, tök – elkészítésénél is előszeretettel használják. Uborkasalátáknak is kedvelt fűszere.

Érdekesség: A Földközi-tenger vidékéről származó fűszert a római légionáriusok hozták be Pannóniába és Európába. A középkorban varázserejű növénynek tartották a boszorkányok ellen. A híres római gladiátorok a kapor terméséből sajtolt olajjal dörzsölték be testüket, a kapornak ugyanis titokzatos erőt tulajdonítottak.

Ásotthalmi képzés

Novemberben szerdai napokon lesz Ásotthalmon a Segítő szakemberek felkészítése szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára. Továbbképzés a tanyagondnokok és a segítő szakemberek felkészítése érdekében, hogy együtt tudjanak működni a szenvedélybetegekkel és hozzátartozóikkal (alkohol-, kábítószer-problémával, gyógyszerfüggőséggel, játékszenvedéllyel küszködőkkel).

Stafétaváltás Móricgáton

Közel két évtizedes szolgálat után átadta a stafétát utódjának Vajda István móricgáti falugondnok, miután májusban nyugdíjba vonult. A hatszáz lelkes kisfaluban mindenki ismeri őt, és akinek csak tudott segített az elmúlt évek során. A legkülönbébb kérésekkel keresték meg: akadt olyan is, aki földet akart kérni tőle. Naponta hordta óvodába, iskolába a gyerekeket, munkába a felnőtteket. Ebédet szállított,

bevásárolt, gyógyszert íratott, orvoshoz vitte az időseket. Ha kellett fát vágott, virágládát szögel, a falubusszal helyi csoportokat fuvarozott különböző rendezvényekre, segített a falunap és más programok megszervezésében. Hétvégén és munkaidőn túl is bármikor számíthattak rá. Az elmúlt éveket összegezve elmondta: lehetett olyan is, aki nem volt megelégedve maradéktalanul munkájával, de igyekezett mindig a tőle telhető legtöbbet nyújtani.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete a kelebiai találkozón köszönte meg Vajda István munkáját. Friebert Gábor, az egyesület elnöke és Csörsz né Zelenák Katalin ügyvezető ajándékkal és virággal búcsúztak a már nyugdíjas falugondnoktól. Móricgáton a falugondnoki teendőket májustól Bozó Sándor látja el.

V. P.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörsz né Zelenák Katalin

SümeGINÉ Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almási László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a

támogatásával.